

Sygn. akt IV KS 31/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie J.B.
oskarżonego z art. 223 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 30 lipca 2019 r.,
kwestii dopuszczalności skargi obrońcy oskarżonego
na wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 12 kwietnia 2019 r., sygn. akt VII Ka [...],
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w S.
z dnia 28 maja 2019 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić skargę bez rozpoznania;**
- 2. zwolnić oskarżonego od kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

J.B. został oskarżony o to że, w dniu 18 marca 2017 r. w S., używając noża kuchennego, który trzymał w ręce, nie reagując na wezwania do jego odrzucenia, dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza policji w osobie J. D. podczas i w związku z podjętą interwencją legitymowania mającą na celu zapobieżenie bójce mężczyzn, tj. o czyn z art. 223 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt III K [...], Sąd Rejonowy w S. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Orzeczenie to zaskarżone zostało w całości apelacją prokuratora, w której zarzucono „obrazę prawa materialnego, a polegającą na przyjęciu w punkcie 1 wyroku, że zachowanie oskarżonego J. B. nie wypełniło znamion art. 223 § 1 k.k. i w rezultacie uniewinnienia go od popełnienia zarzuconego aktem oskarżenia czynu, podczas gdy ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, poczyniona w oparciu o prawidłowe ustalenia faktyczne, prowadzi do jednoznacznych wniosków, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona czynu z art. 223 § 1 k.k.”

Po rozpoznaniu wniesionej apelacji Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 16 października 2018 r., sygn. akt VII Ka [...], uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania. Uwzględniając skargę obrońcy oskarżonego na wyrok Sądu odwoławczego, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 6 lutego 2019 r., IV KS 3/19, uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2019 r., sygn. akt VII Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Orzeczenie Sądu odwoławczego zaskarżone zostało w całości skargą obrońcy oskarżonego. Skarżący, powołując się na przepis art. 539a § 3 k.p.k. zarzucił „naruszenie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art. 454 § 1 k.p.k. wskutek nieprawidłowego rozpoznania przez sąd odwoławczy środka odwoławczego, tj. poprzez wyjście poza granice zaskarżenia tego środka, co w sposób niezgodny z przepisami dotyczącymi rozpoznania apelacji stworzyło sądowi odwoławczemu podstawę do wydania wyroku kasatoryjnego – tym samym więc powołanie podstawy z art. 454 k.p.k. miało charakter fikcyjny”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonego jest niedopuszczalna i nie powinna zostać przyjęta.

W uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, wskazano, że zakres kontroli dokonywanej po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zagadnienia, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienia dają podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Chodzi tu o uchybienie podniesione w skardze w formie zarzutu, w którym winno się wskazać, na czym zarzucona nieprawidłowość polega. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zbiór dopuszczalnych w postępowaniu skargowym zarzutów zamknięty został w katalogu zawartym w art. 539a § 3 k.p.k. Zatem skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub z powodu naruszenia art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., który przesądza, iż uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zważywszy, że w postępowaniu skargowym odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 536 k.p.k. (zob. art. 539f k.p.k.) Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania, czy sąd odwoławczy, wydając wyrok kasatoryjny, wykracza poza granice rozpoznania sprawy w postępowaniu drugoinstancyjnym oraz granice możliwych następstw tego rozpoznania (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 1/19 i podane tam orzecznictwo). Jest oczywiste, że ewentualne naruszenie przepisów związanych z granicami rozpoznania środka odwoławczego nie mieści się w katalogu podstaw uzasadniających wniesienie skargi na wyrok sądu odwoławczego.

Przechodząc na grunt rozważanej sprawy należy zauważyć, że choć autor skargi podaje jako podstawę zarzutu obrazę art. 437 § 1 i 2 k.p.k., to jednak istota zarzutu sprowadza się do twierdzenia, że dojście do wniosku, iż istnieje potrzeba uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji z uwagi na zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k. jest konsekwencją sprzecznego z prawem wyjścia przez Sąd odwoławczy poza granice zaskarżenia wynikające z apelacji prokuratora. Inaczej mówiąc, obraza prawa, której dopuścić się miał Sąd Okręgowy, polega na wydaniu

orzeczenia poza granicami zaskarżenia apelacją, a nie na wydaniu orzeczenia kasatoryjnego wbrew przesłankom wynikającym z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. Utrzymywanie w uzasadnieniu skargi, że oparcie jej na zarzucie przekroczenia przez Sąd odwoławczy granic rozpoznania apelacji wywodzone jest z art. 437 § 1 k.p.k. nie może – w świetle przywołanej uchwały z dnia 22 maja 2019 r. – uzyskać akceptacji. Na marginesie wskazać trzeba, że owo przekroczenie granic rozpoznania wcale nie wydaje się tak oczywiste, jak podnosi to skarżący, ponieważ prokurator wprawdzie stawia wprost zarzut obrazy prawa materialnego, jednak w samym zarzucie mowa jest także o ocenie zgromadzonego materiału dowodowego.

W wypadku oparcia skargi na wyrok sądu odwoławczego na innych podstawach niż wskazane w art. 539a § 3 k.p.k., a także wówczas, gdy tylko formalnie taką podstawę powołano, choć w rzeczywistości wyrok kasatoryjny jest podważany z innych powodów niż wymienione w tym przepisie, co miało miejsce w rozważanej sprawie, prezes właściwego sądu powinien odmówić przyjęcia skargi, a jeśli tak się nie stało, Sąd Najwyższy jest zobowiązany przyjętą skargę pozostawić bez rozpoznania – art. 530 § 2 in fine k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k. (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2018 r., II KS 1/18 i z dnia 25 września 2018 r., V KS 19/18).

Kierując się powyższym orzeczono, jak w dyspozytywnej części postanowienia.